

120

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 7 marca 1963 r.

w sprawie szczegółowych zasad finansowania rozwoju i realizacji wynalazczości w jednostkach gospodarki uspołecznionej oraz klubów techniki i racjonalizacji.

Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 31 maja 1962 r. — Prawo wynalazcze (Dz. U. Nr 33, poz. 156) oraz § 57 ust. 1 uchwały nr 74 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1963 r. w sprawie zasad organizowania, kierowania i koordynacji spraw wynalazczości, rozpowszechniania projektów wynalazczych oraz zasad wynagradzania i finansowania w zakresie wynalazczości (Monitor Polski Nr 18, poz. 100), zwanej dalej w skrócie „uchwałą”, zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o ustawie, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 31 maja 1962 r. — Prawo wynalazcze (Dz. U. Nr 33, poz. 156).

§ 2. Finansowanie wynalazczości obejmuje:

- 1) finansowanie kosztów związanych z rozwojem i realizacją wynalazczości w jednostkach gospodarki uspołecznionej,
- 2) finansowanie działalności klubów techniki i racjonalizacji.

§ 3. Finansowanie kosztów związanych z rozwojem i realizacją wynalazczości w jednostkach gospodarki uspołecznionej obejmuje:

- 1) wynagrodzenia twórców pracowniczych projektów wynalazczych oraz niepracowniczych projektów wynalaz-

czych odstąpionych Państwu na zasadach przewidzianych dla pracowniczych projektów wynalazczych (art. 116 ust. 2 ustawy),

- 2) wynagrodzenia oraz nagrody dla osób współdziałających przy opracowywaniu pracowniczych projektów wynalazczych oraz przy ich realizacji i rozpowszechnianiu,
- 3) koszty technicznej pomocy udzielanej osobom pracującym nad projektami wynalazczymi przez jednostki gospodarki uspołecznionej,
- 4) koszty realizacji projektów wynalazczych,
- 5) koszty nabycia zarówno krajowych, jak i zagranicznych patentów, praw własności wzorów użytkowych oraz licencji na ich stosowanie,
- 6) koszty działalności komórek organizacyjnych do spraw wynalazczości,
- 7) inne koszty, jak np. koszty popularyzacji wynalazczości, opłaty związane z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych, koszty związane ze sporządzaniem opisów patentowych i odbitek dokumentacji.

§ 4. 1. Na wynagrodzenia twórców pracowniczych projektów wynalazczych składają się w szczególności:

- 1) wynagrodzenia twórców za projekt wynalazczy, wypłacone zgodnie z uchwałą,

- 2) dodatkowe wynagrodzenia przysługujące twórcom w razie uzyskania przez gospodarke uspołecznioną korzyści w związku ze zgłoszeniem wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą w celu uzyskania ochrony (art. 108 ustawy),
- 3) wynagrodzenia za dostarczoną przez twórcę dokumentację przydatną do zastosowania projektu wynalazczego; na równi z wynagrodzeniem za dokumentację traktuje się zwrot udokumentowanych wydatków poniesionych przez twórcę przy opracowywaniu projektu oraz wydatków niezbędnych dla dokonania oceny przydatności projektu,
- 4) wynagrodzenia za współudział w pracach nad realizacją projektu,
- 5) dodatkowe wynagrodzenia (wyrównania) z tytułu różnicy między zarobkiem twórcy wynikającym z zastosowania normy pracy przed zrealizowaniem projektu a zarobkiem wynikającym z zastosowania nowej normy po jego zrealizowaniu.

2. Za wynagrodzenia oraz nagrody dla osób współdziałających uważa się w szczególności:

- 1) wynagrodzenia osób, które na zlecenie jednostki gospodarki uspołecznionej udzieliły pomocy twórcom projektów wynalazczych lub pracowały nad tymi projektami,
- 2) dodatkowe wynagrodzenia (wyrównania) z tytułu różnicy między zarobkiem wynikającym z zastosowania normy pracy przed zrealizowaniem projektu a zarobkiem wynikającym z zastosowania nowej normy po jego zrealizowaniu, przysługujące osobom, które współdziałały przy realizacji projektu wynalazczego albo przyczyniły się do przyspieszenia jego zastosowania bądź do jego rozpowszechniania,
- 3) nagrody dla osób, które współdziałały przy realizacji pracowniczego projektu wynalazczego albo przyczyniły się do przyspieszenia jego zastosowania,
- 4) nagrody dla osób, które przyczyniły się do rozpowszechniania projektu wynalazczego.

3. Koszty technicznej pomocy udzielanej osobom pracującym nad projektami wynalazczymi obejmują w szczególności:

- 1) koszty materiałowe opracowania projektu, koszty wykonania dokumentacji technicznej, koszty wykonania modeli, koszty przeprowadzania prób i doświadczeń i inne tym podobne koszty związane z pracami wykonywanymi we własnym zakresie przez jednostkę organizacyjną udzielającą pomocy twórcom,
- 2) koszty związane z pomocą udzielaną twórcom projektów wynalazczych, wykonywaną w trybie zleconym przez inne jednostki.

4. Koszty realizacji projektów wynalazczych obejmują nie wymienione w ust. 1—3 koszty osobowe i rzeczowe, związane z wprowadzaniem projektów wynalazczych do produkcji, w tym także koszty zakupu niezbędnych maszyn, urządzeń i przyrządów, koszty przeróbek i adaptacji posiadanych maszyn i urządzeń oraz koszty pomocy udzielanej jednostce realizującej projekt przez instytuty naukowo-badawcze, szkoły wyższe i inne instytucje, jak również koszty dodatkowych badań i prób wykonywanych przez te instytucje na zlecenie jednostki realizującej projekt.

5. Do kosztów działalności komórek organizacyjnych do spraw wynalazczości zalicza się:

- 1) koszty osobowe stałego personelu tych komórek,

- 2) koszty związane z działalnością komisji wynalazczości, powoływanych do oceny projektów wynalazczych, łącznie z wynagrodzeniami za udział w posiedzeniach tych komisji,
- 3) inne koszty związane z zakresem działania tych komórek, określonym w wytycznych, o których mowa w § 5 ust. 2 uchwały.

§ 5. Finansowanie działalności klubów techniki i racjonalizacji obejmuje:

- 1) wynagrodzenia doradców technicznych (przedstawicieli technicznych) klubów techniki i racjonalizacji (dodatki do uposażenia i premie), przysługujące im zgodnie z odrębnymi przepisami,
- 2) koszty wyposażenia i utrzymania lokali użytkowanych przez kluby, a w szczególności: koszty umeblowania dostarczenia pomocy technicznych (książki i czasopisma techniczne) oraz urządzeń technicznych, koszty czynszów, remontów, ogrzewania, oświetlenia, sprzątnia itp.,
- 3) inne koszty działalności, w tym także świadczenia jednostek gospodarki uspołecznionej na rzecz klubów techniki i racjonalizacji, przewidziane odrębnymi przepisami.

§ 6. 1. Wynagrodzenia twórców za pracowniczny projekt wynalazczy obliczone na podstawie przepisów uchwały, z wyjątkiem wynagrodzeń, o których mowa w § 78 uchwały, finansowane są ze środków jednostki gospodarki uspołecznionej, w której projekt został zastosowany.

2. Wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1, wypłaca jednostka, w której projekt został zastosowany po raz pierwszy.

3. Jeżeli projekt wynalazczy zastosowany został w innych jednostkach gospodarki uspołecznionej niż ta, która zastosowała projekt po raz pierwszy, jednostki te przekazują należne wynagrodzenia jednostce, w której projekt został zastosowany po raz pierwszy, w celu wypłacenia twórcom.

4. Wynagrodzenia tymczasowe twórców za pracowniczne projekty wynalazcze, które z powodu braku odpowiednich warunków nie mogą być realizowane bezpośrednio po dokonaniu oceny i ustaleniu ich przydatności (§ 78 uchwały), wypłacane są przez właściwą jednostkę ze środków budżetowych, a w jednostkach będących dysponentami Funduszu Postępu Technicznego — z tego funduszu. Wynagrodzenia sfinansowane ze środków budżetowych, po zastosowaniu projektu wynalazczego, podlegają zwrotowi na dochody budżetowe ze środków jednostki, która projekt zastosowała.

5. Finansowanie i wypłacanie dodatkowych wynagrodzeń, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, regulują odrębne przepisy.

§ 7. Jednostki gospodarki uspołecznionej, działające według zasad rozrachunku gospodarczego, prowadzoną przez siebie działalność w zakresie wynalazczości finansują ze środków obrotowych, ze środków na inwestycje i remonty kapitalne lub ze środków Funduszu Postępu Technicznego według następujących zasad:

- 1) koszty technicznej pomocy oraz koszty realizacji projektów wynalazczych, noszące charakter inwestycji bądź kapitalnych remontów — finansuje się ze środków przewidzianych na ten cel w planach sfinansowania inwestycji bądź remontów kapitalnych, a w razie nieobjęcia

inwestycji planami — ze środków przewidzianych na sfinansowanie inwestycji szybko rentujących się,

- 2) koszty nabycia patentów, praw własności wzorów użytkowych oraz licencji na ich stosowanie:
 - a) dotyczące uruchomienia produkcji w zakładach nowo budowanych i rozbudowywanych — finansuje się ze środków przeznaczonych na inwestycje; koszty te traktuje się w ewidencji jako zwiększające „pozostałe wartości trwale” i umarza oraz amortyzuje w ciężar kosztów produkcji (jako „koszty przygotowania produkcji”) na zasadach określonych w § 4 ust. 2 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 28 października 1959 r. w sprawie zasad klasyfikacji kosztów inwestycji oraz wyceny składników majątkowych uzyskanych w wyniku inwestycji (Monitor Polski Nr 95, poz. 503),
 - b) dotyczące uruchomienia lub udoskonalenia produkcji w zakładach czynnych — finansuje się ze środków obrotowych w ciężar kosztów produkcji z możliwością rozliczania w czasie na zasadach, o których mowa w § 8 pkt 1,
- 3) koszty prac związanych z oceną i realizacją projektów wynalazczych, zamieszczonych w planach rozwoju techniki, o ile odpowiadają kryteriom określonym w przepisach normujących zasady gospodarki Funduszem Postępu Technicznego, finansuje się ze środków tego funduszu,
- 4) dodatkowe wynagrodzenia (wyrównania) z tytułu różnicy między zarobkiem wynikającym z zastosowania normy pracy przed zrealizowaniem projektu a zarobkiem wynikającym z zastosowania nowej normy po jego zrealizowaniu — finansuje się ze środków obrotowych i odnosi się w ciężar tej pozycji kosztów, do której zalicza się zarobek zasadniczy,
- 5) pozostałe nie wymienione w pkt 1—4 koszty związane z rozwojem i realizacją wynalazczości finansuje się ze środków obrotowych w ciężar kosztów ogólnych.

§ 8. Koszty związane z rozwojem wynalazczości i realizacją projektów wynalazczych, sfinansowane ze środków obrotowych, mogą być rozliczane w czasie na następujących zasadach:

- 1) koszty nabycia patentów, wzorów oraz licencji, dotyczące uruchomienia lub udoskonalenia produkcji w zakładach czynnych, mogą być rozliczane w ciągu okresu czasu, przez jaki przewiduje się użytkowanie przez daną jednostkę nabytego patentu bądź wzoru lub też korzystanie z nabytej licencji, nie dłużej jednak aniżeli w ciągu lat trzech, a w przypadkach wyjątkowych, za zgodą właściwego ministra, lat pięciu, licząc od momentu podjęcia na skalę przemysłową produkcji opartej na nabytym prawie,
- 2) koszty nie wymienione w pkt 1 w uzasadnionych przypadkach mogą być rozliczane w obrębie roku kalendarzowego.

§ 9. Zjednoczenia i jednostki równorzędne prowadzoną przez siebie działalność w zakresie wynalazczości finansują z funduszu administracyjnego, z rachunku akcji specjalnych oraz ze środków Funduszu Postępu Technicznego na następujących zasadach:

- 1) z funduszu administracyjnego finansuje się koszty działalności komórek organizacyjnych do spraw wynalazczości,
- 2) z Funduszu Postępu Technicznego finansuje się koszty prac związanych z oceną i realizacją projektów wynalazczych, objętych planami rozwoju techniki i przewidzianych do sfinansowania przez zjednoczenie, o ile pra-

ce te odpowiadają kryteriom określonym w przepisach normujących zasady gospodarki tym funduszem; w przypadkach określonych w § 78 ust. 1 i 3 uchwały z Funduszu Postępu Technicznego mogą być finansowane wynagrodzenia tymczasowe twórców za pracownicze projekty wynalazcze, które nie będą realizowane bezpośrednio po dokonaniu oceny i ustaleniu ich przydatności,

- 3) nie wymienione w pkt 1 i 2 koszty związane z rozwojem i realizacją wynalazczości finansuje się z rachunku akcji specjalnych.

§ 10. 1. Ministerstwa (centralne urzędy), organy prezydów rad narodowych i inne jednostki budżetowe prowadzoną przez siebie działalność w zakresie wynalazczości, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 2, finansują z kredytów budżetowych zgodnie z klasyfikacją dochodów i wydatków budżetowych.

2. Jednostki budżetowe będące dysponentami Funduszu Postępu Technicznego finansują ze środków tego funduszu koszty określone w § 9 pkt 2.

§ 11. Jednostki nie wymienione w §§ 7, 9 i 10 prowadzoną przez siebie działalność w zakresie wynalazczości finansują ze środków przewidzianych każdorazowo w ich planach finansowych.

§ 12. Przepisy §§ 3—11 stosuje się odpowiednio do działalności brygad racjonalizatorskich.

§ 13. 1. Działalność klubów techniki i racjonalizacji finansuje się:

- 1) w jednostkach gospodarki uspołecznionej działających według zasad rozrachunku gospodarczego — stosownie do rodzaju i charakteru kosztów tej działalności — bądź ze środków obrotowych w ciężar kosztów ogólnych, bądź ze środków przewidzianych na sfinansowanie inwestycji i kapitalnych remontów,
- 2) w pozostałych jednostkach — w ramach budżetów bądź planów finansowych tych jednostek.

2. W razie utworzenia klubu wspólnego dla dwóch lub więcej jednostek gospodarki uspołecznionej, koszty związane z jego działalnością, w tym także koszty wyposażenia i utrzymania lokalu klubu, finansowane są przez jednostkę, przy której klub działa; koszty te obciążają w odpowiednich częściach zainteresowane jednostki, które dokonują zwrotu przypadającej na nie części faktycznie poniesionych kosztów jednostce, przy której klub istnieje, w oparciu o ustalone wspólnie zasady. Jeśli zainteresowane jednostki nie umówią się inaczej, zwrot kosztów następuje co kwartał.

§ 14. Plany sfinansowania kosztów związanych z rozwojem i realizacją wynalazczości w jednostkach gospodarki uspołecznionej oraz finansowania działalności klubów techniki i racjonalizacji sporządzane są w ramach planów techniczno-ekonomicznych bądź planów finansowych.

§ 15. Zasady zaliczania wynagrodzeń związanych z wynalazczością do funduszu płac bądź do wynagrodzeń nie objętych funduszem płac określają przepisy uchwały nr 107 Rady Ministrów z dnia 27 marca 1962 r. w sprawie składników funduszu płac, wynagrodzeń z funduszu zakładowego i z czystej nadwyżki spółdzielni oraz składników wynagrodzeń nie objętych funduszem płac w jednostkach na rozrachunku gospodarczym (Monitor Polski Nr 29, poz. 124).

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Finansów: *J. Albrecht*